

A nyolcvan éves Bényei Miklós köszöntése

Debrecen, Méliusz Péter Könyvtár, 2023. január 5-én

Gellér Hajni és Bartos Éva igazgató asszonyok szárnyaló szavai minden igazán fontosat elmondtak az ünnepeltről: ezek után legyen szabad kicsit „lazábban” szólnom.

Minden komoly életmű kezdetében van valami elbűvölő: a szinte derengő homályból fokozatosan felsejlik a későbbi érett személyiség...

Lássuk a példákat, hogyan lép be Bényei Miklós a korabeli sajtótermésbe.

A **Képes Sport** 1954. július 13-ai üzenete: „*N. Bényei Miklós pajtás, Tiszaladány. Javaslataid köszönjük és várjuk további leveleid...*”

1956 nyarától mintegy két évtizeden át Bényei „pajtás” elárasztja a lapokat sikerült rejtvényfejtéseivel. Csak ízelítő, **mely** lapoktól kapott megfejtéseieért ajándékkönyvet vagy társasjátékot: Pajtás, Népsport, Népszava, Népszabadság, Élet és Irodalom, Szabad Föld, Tanácsok Lapja...

1959 februárjában idéznek leveléből: „*Mi vidékiek nemcsak egy klubcsapatnak, hanem az egész magyar labdarúgásnak is szurkolunk...*” (Itt már a későbbi művelődéspolitikus próbálgatja hangját!)

1962 júliusában izgalmas – minket, könyvtárosokat dermesztő félelembe kergető sorai! – jelennek meg a Népsportban: „*Egyetemi hallgató vagyok. I. éves bölcsész (történelem – könyvtár szakon). Gyermekkorom óta nagy érdeklődéssel fordulok a sport felé /.../ Miképpen lehetnék sporttörténész? Szeretnék behatóan megismerkedni az idevonatkozó irodalommal...*” A lap tanácsot ad, kihez forduljon, -- mi meg izgulhatunk, csak nem veszíti el a hazai könyvtártudomány, s közvetlenebbül a könyvtártörténet-írás e kiváló fiatal?

És első publikációja **1964-ben** a **Sport és Tudomány** hasábjain Tánics Mihályról, mint a „*magyar testnevelésügy elfelejtett úttörőjéről*” szól.

Micsoda veszély! De **1966-tól** végzése évétől a **Könyvtáros** lesz Bényei fóruma: ismét Tánicsról ír ugyan, de már annak „*könyvtárügyi programja*” a téma. 1967-ben ugyanitt a *népi írók tiszaladányi hatásáról* ad közre fontos ismereteket.

Megérkezett: a szülőföld és az ország, a lokális és az egyetemes, a könyvtári tematika beágyazása a szélesebb társadalmi és kulturális folyamatokba: igen, itt már az érett Bényei Miklós szól.

1966-tól friss diplomájával debreceni polgár, s rögtön megjelenik a Hajdú-Bihari Naplóban recenzióival. Kun Béla műveitől a holt-tengeri tekercek bemutatásáig terjed figyelme. S már komoly bírálatra is vállalkozik: az egyetemes kronológiai összegzés miért koncentrálna a politikatörténetre, miért nincs helye a művelődési folyamatok adatainak?!

Személyes megjegyzés: **kedves Miklós**, megerősítetted feltevésemet, hogy jó bölcsészként jártál egyetemista korodban a Széchényi Könyvtár Hírlaptárába. Nos, én 1962 szeptemberétől 22 hónapon át ott voltam raktáros – Kulin Ferenc, Fogarassy Miklós és mások társaságában...

Ergo, Csanádi Imre költő, Passuth László író, Pándi Pál irodalomtörténész (és sokan mások) mellett alkalmam nyílhatott, hogy a Te kívánságaidat is teljesítsem, s bármily szerényen is, de hozzájárulhassak későbbi szárnyalásodhoz.

Isten éltesen sokáig!

Sonnevend Péter